

Богдан Васильович Яременко народився 25 вересня 1971 року в місті Києві. У 1993 році закінчив Київський державний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю «філолог, викладач української мови та літератури». Того ж року починає свою професійну діяльність на посаді аташе Управління інформації Міністерства закордонних справ України. Протягом 1995-1999 років працював віце-консулом, а згодом – консулом Генерального консульства України в Нью-Йорку (США). З 2000 до 2003 року був радником Міністерства закордонних справ України, начальником відділу США та Канади, а також директором Четвертого територіального департаменту (країни Західної півкулі). У 2004 році очолює Службу протоколу Прем'єр-міністра України, а за два роки стає Генеральним консулом України в Единбурзі (Велика Британія).

З 2009-го (і протягом року) Богдан Яременко обіймав посаду першого заступника директора Департаменту міжнародної політики у Секретаріаті Президента України. 2010 року Указом Президента України Б. Яременка призначено Генеральним консулом України в Стамбулі, а також представником України в Організації Чорноморського економічного співробітництва.

Загалом на дипломатичній службі перебував майже 21 рік (до квітня 2014-го). Має дипломатичний ранг Надзвичайного і Повноважного Посланника I класу та 2-й ранг державного службовця.

З 2014 року Богдан Васильович Яременко очолює правління ГО «Майдан закордонних справ», є головою Київської міської організації політичної партії «Українське об'єднання патріотів – УКРОП».

БОГДАН ЯРЕМЕНКО: «ЗАВДАННЯ ВЛАДИ – НЕ КЕРУВАТИ І КОНТРОЛЮВАТИ, А ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ ЄДНІСТЬ НАРОДУ ТА УМОВИ ПРОЦВІТАННЯ ДЕРЖАВИ»

Доктрина патріота

20 лютого 2014 року, із початком операції з окупації Кримського півострова, розпочалася збройна агресія Росії проти України.

Незважаючи на заяви української влади про те, що вона має неабиякі досягнення в реформуванні оборонного та безпекового сектору держави, але водночас не бачить військового вирішення конфлікту з РФ і вірить у дипломатичні переговори, війна не закінчується, політико-дипломатичне рішення не знайдене, а мінський переговорний процес зайшов у безвихідь. Це зумовлює пошук відповіді на складні запитання: що в сучасному світі та в Україні перешкоджає українцям досягнути миру, як вийти з очевидного глухого кута?

Світова політика переживає болючий етап руйнування існуючих та створення нових правил гри. Період блокового протистояння та наступний короткий історичний проміжок часу глобального домінування США закінчився. Постають і перебувають на різних етапах розвитку та становлення нові економічні, політичні й військові потуги – Європейський Союз, Китай, Індія, Бразилія та інші. Тонко розуміє ці процеси й намагається використати їх для компенсації браку економічного та політичного потенціалу Росія. Навіть такі невеликі у глобальному масштабі політичні гравці, як,

наприклад, Північна Корея, намагаються скористатися зростаючими у світі суперечностями для отримання якогось політичного зиску чи гарантування певного статусу.

Нові світові правила гри, сфери впливу, тенденції політичного розвитку лише формуються. На тлі загострення конкуренції, боротьби за ресурси, інших глобальних процесів відносини між державами загострюються, виникають нові конфлікти, загальна безпекова ситуація у світі погіршується, відбувається ескалація, ставки постійно зростають, кількість конфліктів, заворушень, воєн збільшується. Чимало з цих точок напруження, таких як, скажімо, Північна Корея, Сирія, Близький Схід, кордон між Китаєм та Індією, мають потенціал переростання у повномасштабні регіональні чи навіть світові війни.

Це змушує нас зробити висновок, що, будучи проти своєї волі втягнутою в цей світовий процес у вигляді війни з Росією, Україна не може сподіватися на те, що міжнародне співтовариство здатне нині запропонувати їй рятівний рецепт – умови запровадження миру, які були б повністю чи бодай більшою мірою прийнятні для українців, гарантували б Україні не те що 30–50 років, а навіть рік-два мирного безпечного розвитку. Світ надто

зайнятий своїми проблемами, а українське питання для нього лише побіжне, та й не найгостріше.

Це свідчить про те, що будь-яке вирішення ситуації щодо війни на Донбасі з великою вірогідністю не буде остаточним чи навіть сталим. Чим би нині не пожертвувала Україна, є висока ймовірність того, що обставини чи більш агресивні сусіди невдовзі вимагатимуть ще чогось. Економічне, політичне, суспільне, безпекове й оборонне становище нашої держави не дає змогу також спрогнозувати, що впродовж найближчого часу після компромісів і поступок заради миру Україна буде здатна гарантувати статус-кво власними силами.

У цій ситуації нашій державі не варто поспішати погоджуватися на першу-ліпшу пропозицію, як це сталося з Мінськими домовленостями.

Спершу потрібно відповісти на запитання, що є цілком неприйнятним за будь-яких умов, а що – досяжним максимально вигідним або найменш шкідливим (чи таким, що можна визнати задовільним) результатом. А згодом треба вирішити, як його досягти.

Мінські домовленості визначають прикінцевим завданням повернення до складу України тимчасово окупованих районів Донецької та Луганської областей за умови збереження контролю над ними з боку РФ, а також повністю ігнорують проблему Криму. Війна не припиняється тому, що Росія не вважає своє завдання (запровадження контролю та домінування в Україні) виконаним, має ресурси для продовження війни, а Україна в особі Президента Порошенка спершу погодилась на кабальні (радіше капітулянтські) умови Мінських домовленостей, а далі не спромоглась/не захотіла їх виконувати.

Навіть якби політичні вимоги Мінських угод були для України прийнятними, найвірогідніше, ці домовленості не могли б бути виконаними у такому вигляді. З погляду ситуації, що склалася влітку 2014 року, можливо, комусь і здавалось, що Донбас можна повернути до складу України елементарними політичними маніпуляціями, такими як прийняття кількох законів і проведення виборів. Однак сьогодні цілком очевидно, що збройна агресія Росії на сході України є тривалою та руйнівною, а тому, якщо наша держава неспроможна врегулювати ситуацію блискавично за допомогою сили, вона потребуватиме тривалого перехідного періоду, гігантських капіталовкладень і пошуку політичної формули поступового, а не миттєвого повернення окупованих територій Донбасу до складу України.

З цього погляду повернення тимчасово окупованих територій до складу України не є сьогодні реалістичним завданням. Головна проблема – припинення кровопролиття, військових дій та вогню, а вже потім – початок процесу пошуку шляхів одночасного вирішення проблеми Донбасу та Криму.

З погляду пошуку шляхів припинення військових дій на сході України є два головних завдання:

- примусити Росію взяти на себе відповідальність за збройну агресію проти України;
- переконати Кремль у безперспективності методів збройного тиску на Україну.

Змусити Російську Федерацію визнати свою відповідальність за збройну агресію проти України – це

завдання, що може бути виконане лише завдяки спільним зусиллям нашої держави та міжнародного співтовариства.

Для вирішення цієї проблеми Україні необхідно:

- чітко у правовому полі визнати Росію державою-агресором та окупантом, домагатися такого визнання й на міжнародному рівні, передусім ООН;
- розірвати дипломатичні відносини з РФ, проводити економічну, торговельну, гуманітарну та інформаційну політику, спрямовану на поступове максимальне згортання усіх взаємин із Росією й тими державами, які не підтримують територіальну цілісність України;
- запровадити спеціальний додатковий податок на торгівлю з РФ, а відповідні надходження спрямовувати на видатки, пов'язані з облаштуванням вимушених переселенців, а також на наповнення спеціального фонду реінтеграції тимчасово окупованих територій;
- надати ОРДЛО той самий статус, що Криму та Севастополлю, – тимчасово окупованої території; законодавчо визначити стратегічним завданням та державною політикою визволення й реінтеграцію тимчасово окупованих територій; запровадити кримінальну та інші форми відповідальності за діяльність, спрямовану проти реалізації державної політики визволення та реінтеграції тимчасово окупованих територій;
- припинити будь-які торговельно-економічні відносини з тимчасово окупованими територіями;
- синхронізувавши зусилля із закордонними партнерами, запровадити на національному рівні жорсткі санкції проти підприємств будь-якої форми власності, що проводять торговельні операції на тимчасово окупованих територіях;
- забезпечення прав та інтересів громадян України, які залишилися на тимчасово окупованій території, здійснювати лише на підконтрольній українському уряду території. З цією метою створити режим максимального сприяння та заохочення до переїзду на постійне проживання на контрольовані урядом України території, а також створити на територіях поблизу зони розмежування логістичні можливості для задоволення усіх правових, фінансових, соціальних, інформаційних, культурних та інших потреб, а також пільгові можливості для здобуття середньої та вищої освіти;
- відповідно до Конституції України та в порядку, визначеному українським законодавством, запровадити воєнний стан на тимчасово окупованих територіях, передати керування військовою операцією на сході країни Генеральному штабу Збройних сил України;
- запровадити надзвичайний стан на територіях, прилеглих до зони бойових дій;
- передати в підпорядкування Міністерству оборони України частини та підрозділи Національної гвардії України, необхідні для участі у проведенні військової операції на сході країни;
- розпочати офіційне судове переслідування всіх осіб, причетних до колабораціонізму в будь-якій формі, із винесенням звинувачувальних вироків та їхнім виконанням, зокрема із застосуванням сил спеціальних операцій;
- надавати амністію тим, хто передав українському правосуддю військових злочинців російських окупаційних військ та осіб, причетних до терористичної діяльності на тимчасово окупованих територіях;

- активізувати переговори та забезпечити розгортання міжнародних миротворчих/коаліційних сил на неконтрольованій ділянці україно-російського кордону;

- усунути нормативно-правові перешкоди на шляху набуття Україною членства в Організації Північноатлантичного договору;

- започаткувати міжнародні місії з реконструкції та відбудови звільнених територій Донецької та Луганської областей із відкриттям відповідних трастових фондів;

- розпочати формувати кадровий резерв та активно проводити підготовку персоналу адміністрацій (переважно вимушених переселенців) населених пунктів, які будуть звільнені з-під окупації;

- контроль за лінією розмежування з тимчасово окупованими територіями передати Збройним силам України, СБУ та Національній гвардії, усунувши всі види прикордонного та митного контролю;

- заборонити поїздки державних службовців, військовослужбовців та прирівняних до них осіб, а також членів їхніх сімей до Росії, держав-союзниць РФ, на тимчасово окуповані території (за винятком виконання службових обов'язків); попередити громадян України про недоцільність поїздки до РФ і країн-союзниць Росії, а також про відсутність чи недостатність можливостей захищати їхні права та інтереси на території відповідних держав; запровадити заборону та відповідальність для політичних партій, громадських організацій, ЗМІ за використання коштів, які йдуть на пряму з Росії, або «походженням з РФ» та держав-союзниць Росії;

- підготувати і передати до міжнародних судових інституцій Консолідований позов з огляду на збройну агресію РФ проти нашої держави.

Завданням української дипломатії має бути координація зусиль із дружніми країнами з метою:

- дотримання та виконання вже існуючих санкцій, а також розширення санкцій та обмежувальних заходів проти Росії. Можливі сфери застосування нових заходів впливу на РФ – це торгівля озброєннями, морська та авіаційна галузі. Розширення санкційних механізмів може охоплювати укладення дво- та багатосторонніх угод про моніторинг міжнародних і національних санкцій проти РФ та переслідування порушників цих санкцій спільно з Грузією, Молдовою, дружніми державами ЄС та іншими країнами;

- активізація інформаційної діяльності з висвітлення наслідків російської агресії в Україні, ведення активної контрпропаганди, моніторинг діяльності російських колаборантів та агентів впливу в різних державах світу;

- ведення тотальної дипломатичної війни з Кремлем шляхом протидії російським ініціативам та інтересам у світі;

- дотримання принципової позиції про ведення переговорів з РФ винятково за міжнародним посередництвом на території нейтральних чи дружніх Україні держав, а не в країнах-сателітах Росії; відмова від будь-яких контактів чи переговорів із представниками окупаційних адміністрацій т. зв. ДНР та ЛНР (за винятком нагальних гуманітарних проблем – визволення заручників, подолання наслідків техногенних чи природних катастроф, що можуть вплинути на територію України, забезпечення гуманітарних коридорів для проходу через лінію розмежування громадян України);

- моніторинг, інформування, постійне привернення уваги світової громадськості до ситуації з дотриманням прав людини на тимчасово окупованих територіях, а також на території Російської Федерації загалом; постійний моніторинг та інформування світової громадськості про милітаризацію та використання Росією тимчасово окупованих територій для ведення агресивних воєн та дестабілізації ситуації в різних регіонах світу;

- створення інфраструктури задля здійснення інформаційно-пропагандистської роботи на території РФ та її сателітів із метою протидії ідеології «русько-го міра», а також викривленому трактуванню історії, передусім Другої світової війни; сприяння росту самосвідомості народів і націй, які проживають на території Російської Федерації та її сателітів.

У питанні примусу Росії до відмови від військових методів боротьби з Україною до завдання української дипломатії слід віднести:

- пошук та налагодження союзницьких відносин з іншими державами;

- забезпечення постійної присутності військових контингентів дружніх держав, передовсім країн-членів НАТО, шляхом проведення на території України циклу оперативного-тактичних спільних міжнародних навчань і тренувань військ під егідою НАТО та ЄС;

- забезпечення доступу до технологій, матеріалів і продукції оборонного та подвійного призначення; залучення інвестицій у вітчизняний ОПК та створення спільних підприємств насамперед із виробниками зі США та інших держав-членів НАТО для виготовлення зброї, техніки і засобів для потреб національної оборони й безпеки;

- постійне привернення уваги міжнародного співтовариства до проблеми відсутності гарантій безпеки неядерним державам;

- внесення ініціатив, що розширюють можливості ефективної протидії гібридній агресії;

- привернення уваги світового співтовариства до наслідків агресивної милітаристської зовнішньої політики РФ щодо Грузії, Молдови та інших держав.

Проте очевидно, що лєвова частка роботи в цьому питанні має здійснюватися іншими методами. Перекопати РФ у безперспективності бойових дій не тільки на тимчасово окупованих територіях, а й загалом проти України можна, лише реалізувавши цілий комплекс завдань забезпечення обороноздатності країни:

- створити за підтримки та в кооперації з партнерами конвенційну систему неядерного стримування, що в разі необхідності буде здатна завдавати противникові неприйнятних втрат і руйнування, змушуючи його відмовитися від агресивних планів щодо розгортання/ескалації широкомасштабної збройної агресії проти України. У разі необхідності – вийти з міжнародних договорів, що обмежують можливості України щодо розробки та виробництва розвідувально-ударних комплексів, зокрема із використанням супутникових засобів;

- під час закупівлі озброєння ВМС та ВПС перевагу віддавати західноєвропейським та американським виробникам, використовуючи офсетні та лізингові контракти;

- розвиток системи управління Збройними силами України та іншими національними військовими фор-

муваннями здійснювати в єдиній системі, забезпечивши також її інтеграцію з підрозділами сил НАТО;

- використовуючи досвід формування українсько-польсько-литовської бригади, збільшувати зусилля щодо створення спільних військових підрозділів, забезпечивши розміщення їхніх органів управління на території України;

- забезпечити постійне патрулювання засобами дальнього радіолокаційного виявлення та управління союзників у повітряному просторі України та інтеграцію національної системи ППО в єдину систему ПРО та ППО НАТО;

- на рівні законодавства врегулювати допуск іноземних виробників до національних тендерів на постачання озброєння, військово-технічного майна та послуг у сфері забезпечення оборони;

- відновити національне виробництво бронетанкової та авіаційної техніки за замкнутим циклом;

- налагодити випуск сучасних ракетно-артилерійських систем та всіх необхідних видів боєприпасів;

- будь-які рішення щодо розвитку, модернізації чи переозброєння ЗСУ мають забезпечити відповідність нововведень стандартам НАТО навіть за умови невизначеності з членством у цій Організації; повна взаємосумісність зі збройними силами країн Альянсу має бути одним із завдань розвитку ЗСУ;

- розвивати гнучку систему територіальної оборони з максимальним залученням добровольців та органів місцевої влади;

- пріоритет у фінансуванні змістити з Національної гвардії та системи Міністерства внутрішніх справ на Збройні сили України.

Виконання цих завдань потребує чимало часу, але вже сьогодні Збройні сили мають змінити характер ведення бойових дій – здійснювати активну оборону, упереджувати агресивні дії супротивника, створювати для нього загрозу, проводити активну розвідку. У разі спроб ескалації агресивних дій супротивника з боку тимчасово окупованих територій України ЗСУ зобов'язані завдавати ударів на випередження із зайняттям плацдармів, які використовували для порушення перемир'я, що зменшить військові та дипломатичні ризики для України. На українській території окупант має втратити сон і спокій, а також будь-які сподівання на перемогу.

Мінімально досяжним завданням, реалістичним у виконанні впродовж одного-двох років, є примусити суп-

ротивника припинити бойові дії. Завдання-максимум – досягти під час договірної оформлення за міжнародним посередництвом домовленості з РФ про припинення вогню, згоди держави-окупанта на проведення переговорів щодо проблеми Донбасу та Криму.

Цей алгоритм дій та підходи зроблять тему виконання Мінських угод неактуальною й дадуть змогу по-новому сформулювати політичні домовленості про мир та повернення територій. Домовленості, для яких Україна вже зробила усі можливі поступки, – заплатила життям понад десяти тисяч своїх синів і дочок.

В'ятівного чарівного рецепту для припинення вогню, а тим більше повернення тимчасово окупованих територій до складу України, немає. Реалізація запропонованого сценарію вимагатиме часу, зусиль і подальших жертв з боку українського народу.

Мобілізувати, заохотити та мотивувати українців на захист Батьківщини – обов'язкова запорука успіху. У цьому питанні найважливішим завданням є відновлення єдності українського народу та довіри з боку громадян до влади.

Відновити довіру – це означає:

- переосмислити сенс існування Української держави, визнавши головними загрозами її існуванню суспільний розкол, бідність, порушення прав громадян, узурпацію влади;

- змінити сенс системи врядування в Україні, визнавши, що завдання влади – не керувати та контролювати, а забезпечувати єдність народу, умови процвітання, обслуговувати інтереси громадян, запроваджувати стандарти усіх видів відносин і гарантувати їх виконання з боку всіх учасників;

- позбутися будь-якої толерантності щодо корупції. Упіймані за руку корупціонери мають не лише позбавлятися всього майна, а й частини громадянських прав, а ті, хто підкуповує державних чиновників, – ліцензій на будь-яку господарську та комерційну діяльність.

Виконання запропонованих підходів не під силу жодній політичній партії чи громадському руху. Вони вимагатимуть широкого політичного консенсусу та єдності.

Богдан ЯРЕМЕНКО,
голова правління фонду
«Майдан закордонних справ»,
член політради партії УКРОП

Два законопроекти по Донбасу від президента – в чому фішка?

Один довгий і брехливий. В ньому для українських патріотів вжиті усі слова, які їм подобаються – «агресор», «збройна агресія», «відсіч», «тимчасово окуповані території», а далі запропоновано робити все те, що і раніше – виконувати Мінські домовленості. Ну, і там ще приємні цукерочки для ГШ і СБУ у вигляді контролю над торгівлею з ОРДЛО.

Так ось, складається враження, що це ширма для другого, меншого коротенького проекту закону суть якого – на рік продовжити дію існуючого закону «про особливості місцевого самоврядування...» Існуючий закон прийнятий на виконання Мінських домовленостей попереднім скликанням «поганої» Верховної Ради. В ньому уже є амністія, особливі повноваження для ОРДЛО і тд.

Таким чином маємо два проекти законів – витіюватий і безхитрісний – при цьому суть обох зводиться до того, щоб обманним шляхом зробити Мінські домовленості обов'язковими для України.

Брехня на брехні їде і брехнею поганяє.

Богдан ЯРЕМЕНКО, «Facebook». 5 жовтня 2017 року